

Траговима прошлости – посета Завичајном музеју Хомоља у Жагубици

У оквиру одељењског пројекта „Прошлост наше школе“, ученици првог, другог и трећег разреда имали су прилику да 12. марта 2026. године посете Завичајни музеј Хомоља у Жагубици. Ова активност реализована је са циљем да се ученици упознају са значајним историјским догађајима у нашем крају, пре свега да стекну знања о животу становника Хомоља током Другог светског рата, као и да размотре како су ови догађаји утицали на рад и живот школе у Изварици. Посета музеју представља пример успешне сарадње школе са локалном заједницом и културним институцијама, што омогућава ученицима да кроз непосредно искуство и интеракцију са експонатима развијају интересовање за историју и културу свог краја.

Активности пре посете

Час је започео уласком у аутомобил, при чему су ученици кроз разговор обновили знања о саобраћају, правилима понашања у саобраћају, као и о Жагубичкој котлини и реци Млави. У оквиру припреме за посету, ученици су методом разговора и усменог излагања упознати са основним чињеницама о Другом светском рату и животу људи у том периоду.

Активности током посете

Током посете музеју ученици су имали низ активности које су биле осмишљене да подстакну радозналост, посматрачке способности и критичко размишљање:

- 1. Разгледање сталне поставке „Други светски рат у Хомољу“**
 - Ученици су посматрали експонате који приказују живот становника током окупације, деловање различитих покрета и улогу локалног становништва у тешком периоду.
 - Кроз поставку ученици су могли да виде како је рат утицао на свакодневни живот, школовање и друштвене односе у Хомољу.
- 2. Разговор са кустосом**
 - Ученици су постављали питања о раду музеја, функцији кустоса и значају експоната.
 - Посебна пажња посвећена је питањима о школовању у време рата, као и о траговима прошлости наше школе који се могу пронаћи у локалној историји.
- 3. Повезивање са пројектом „Прошлост наше школе“**
 - Ученици су размишљали о томе шта би из наше школе једног дана могло бити музејски експонат и како прошлост школе одражава историју целог краја.

ВИЧАЈНИ МУЗЕЈ
У ЗАГРЕБУ

Рад у учионици након посете

Након повратка у школу, активности су настављене у учионици:

- Ученици су попуњавали диференциране радне листове и бележили своја запажања.
- Разговарало се о значају музеја и улози кустоса у очувању културне баштине.
- Ученици су упознали садржај музејских летака, што им је помогло да систематизују и прошире своја сазнања о историјским догађајима.
- Разматрана је упоредна анализа школског живота у време рата и данашњег школовања, што је омогућило ученицима да боље разумеју контекст и последице историјских догађаја.

Рефлексија о реализованој активности

Све планиране активности успешно су реализоване, а ученици су искористили преостало време за додатно разгледање галерије и непосредно упознавање са експонатима. Задаци су били примерени узрасту и прилагођени способностима ученика, а избор изложбе показао се као потпуно адекватан за постизање циљева часа.

Током посете примећено је да је пажња ученика понекад била расута због радозналости, али у учионици су ученици додатним усмерењем показали разумевање садржаја, способност да повежу изложбу са пројектом „**Прошлост наше школе**“ и критичко размишљање о експонатима.

Педагошка импликација

Посета музеју је пример како се наставни садржаји могу успешно интегрисати са локалним културним институцијама. Учење кроз непосредан контакт са историјским изворима и експонатима омогућава ученицима развој посматрачких способности, радозналости и критичког мишљења. У будућности се препоручује увођење кратких интерактивних задатака током саме посете како би се одржала концентрација и максимално искористио потенцијал непосредног учења.

Шта смо научили у музеју

Име: Михајло

1. Напиши два предмета која си запамтио/запамтила.

- Визео сап саменки
- Визео сап део студеној алиони
-

2. Одговори •

Шта ради кустос?

Кустос нам показује експоните

3. Размисли •

Зашто деци није било лако да иду у школу у време рата?

Није било хране, деца су гладна, а
било је опасно бити

4. Напиши •

Шта смо у музеју.

2. Заокружи тачан одговор

У музеју се чувају:

- играчке
- предмети из прошлости
- храна

3. Нацртај предмет који ти се највише допао у музеју

4. Ко ради у музеју?

Кустос

слика са цвећем

Жагубици.

2. Одговори.

Шта си научио о животу људи у време Другог светског рата?

Људи су тешко живели. Није било
прва за грејање, ни довољно хране,

3. Размисли •

Зашто школа није могла нормално да ради у време рата? Зашто?

Није било безбедно ни за учитеље
ни за деце

4. Повежи са нашим пројектом „Прошлост наше школе“.

Шта би из наше школе једног дана могло бити у музеју?

Могли би да
буду: - радио - материјални
- пројектор - материјални
- рачунара - материјални

Закључна разматрања

Ова посета је ученицима омогућила да постану мали истраживачи прошлости, да упореде услове школовања тада и сада и да развију свест о значају очувања културног наслеђа за будуће генерације. Она је представљала интеграцију наставних садржаја са живим културним наслеђем локалне заједнице. Ученици су кроз непосредан контакт са експонатима и разговор са кустосом развијали радозналост, посматрачке способности и критичко мишљење, али и стицали свест о значају очувања културне баштине.

Посебна вредност активности огледа се у повезивању музејске поставке са школским пројектом „Прошлост наше школе“, што је омогућило ученицима да сопствену школску историју сагледају као део ширег друштвеног и историјског контекста. Рад у учионици након посете допринео је систематизацији знања и развоју способности упоређивања прошлости и садашњости, чиме је ојачана свест о вредности образовања и културе у различитим временским околностима.

Овај пример показује да сарадња школе и културних институција може бити снажан подстицај за развој компетенција ученика, а у будућности би се ефекат могао додатно унапредити увођењем кратких интерактивних задатака током саме посете. На тај начин, наставни процес постаје динамичан, мотивишући и дубоко укоренен у реални живот и историју заједнице.

Ментор: Звонимирка Јовичић, професор разредне наставе, педагошки саветник